

Metodyka pracy z dziećmi niedostosowanymi społecznie - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Metodyka pracy z dziećmi niedostosowanymi społecznie
Kod przedmiotu	05.6-WP-PEDP-MPDN
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2019/2020

Informacje o przedmiocie	
Semestr	6
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Lidia Wawryk

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Laboratorium	45	3	27	1,8	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z problematyką metodyki pracy z dziećmi niedostosowanymi społecznie. Wyposażenie studentów w podstawowe umiejętności oddziaływań opiekuńczo – wychowawczych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych w pracy z dziećmi przejawiającymi różne zaburzenia w zachowaniu. Kształtowanie umiejętności dostosowywania oddziaływań do potrzeb i możliwości podopiecznych. Kształtowanie i doskonalenie kompetencji koniecznych w zawodzie pedagoga – wychowawcy.

Wymagania wstępne

Podstawy wiedzy pedagogicznej, psychologicznej i socjologicznej oraz znajomości problematyki niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży.

Zakres tematyczny

Charakterystyki trudnych zachowań dzieci i młodzieży w różnych sferach ich funkcjonowania społecznego (środowisko rodzinne, rówieśnicze i szkoła). Uwarunkowania i konsekwencje naruszenia więzi społecznych. Motywy trudnych zachowań dzieci i młodzieży. Obszary występujących trudności. Funkcjonowanie ucznia niedostosowanego i zagrożonego niedostosowaniem w środowisku szkolnym i rówieśniczym – zajęcia praktyczne w placówce (np. OHP, Ośrodek Kuratorski, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii). Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia niedostosowaniem społecznym. Metody współpracy szkoły z policją. Działania podejmowane przez nauczyciela w różnych sytuacjach trudnych w szkole (np. picie alkoholu, spożywanie narkotyków, palenie papierosów, agresja, naruszenia dyscypliny, wagary, wulgaryzmy). Kontinuum postępowania nauczyciela w sytuacjach trudnych (zawarcie umowy, komunikacja niewerbalna (świadome ignorowanie, technika znaków, technika bliskości, technika dotyku). Kontinuum postępowania nauczyciela w sytuacjach trudnych (język – ja, odzwierciedlanie uczuć, procedura sprawdzająca, technika odcinająca, logiczne konsekwencje, zdarta płyta). Zasady przeprowadzania interwencji fizycznej. Rodzic ucznia trudnego w szkole. Przyczyny trudności w relacjach z rodzicem ucznia trudnego. Zasady prawidłowych relacji z rodzicem. Zasady udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole wynikającej z niedostosowania społecznego ucznia i zagrożenia niedostosowaniem społecznym. Tworzenie Karty Indywidualnych Potrzeb Ucznia (IPET). Tworzenie indywidualnego planu oddziaływań wychowawczych dla młodzieży zagrożonej niedostosowaniem i niedostosowanej społecznie (diagnoza funkcjonowania ucznia, zasady tworzenia planu). Współdziałanie instytucji różnego typu w pracy z dzieckiem zagrożonym i niedostosowanym społecznie. Możliwości zastosowania procedur osiągania celów w pracy wychowawczej i profilaktycznej z uczniem niedostosowanym społecznie. Zasady ortodydaktyki. Metody w pracy z uczniem niedostosowanym społecznie (wpływu osobistego, wpływu grupy, organizowania środowiska).

Metody kształcenia

Pogadanka, pokaz, klasyczna metoda problemowa, metoda sytuacyjna, praca w grupach, praca w parach, burza mózgów, odgrywanie scenek, giełda pomysłów, dyskusja, symulacje, metody ekspresyjne.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symboleefektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie: D.1/E.1.W4. kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym; D.1/E.1.W5. konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć; D.1/E.1.W13. znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	• K_W09 • K_W23	• dyskusja • konspekt • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • odpowiedź ustna • test	• Laboratorium
W zakresie umiejętności absolwent potrafi: D.1/E.1.U4. dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów; D.1/E.1.U5. kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy; D.1/E.1.U11. przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.	• K_U05 • K_U10	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta • przygotowanie projektu	• Laboratorium
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: D.1/E.1.K1. adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów; D.1/E.1.K5. kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów; D.1/E.1.K6. budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	• K_K06	• dyskusja • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • odpowiedź ustna	• Laboratorium

Warunki zaliczenia

Laboratoria

Zaliczenie laboratoriów: średnia arytmetyczna ocen częściowych uzyskanych w trakcie semestru za wykonanie poszczególnych zadań: przygotowanie się i aktywny udział w ćwiczeniach (na każdych zajęciach, test z treści zrealizowanych na ćwiczeniach, przygotowanie planu oddziaływań wychowawczych dla uczniów zagrożonych niedostosowaniem i niedostosowanych społecznie, przygotowanie planu zajęć i realizacja zajęć o charakterze integracyjnym (pomocy w nauce) w grupie wychowanków ze znamionami niedostosowania społecznego.

Ocena końcowa

Oceną końcową jest ocena z laboratoriów.

Literatura podstawowa

1. Jagieła J., Trudny uczeń w szkole: krótki przewodnik psychologiczny, Kraków 2005.
2. Osza U., Dziecko z zaburzeniami rozwoju i zachowania w klasie szkolnej: vademecum nauczycieli i rodziców, Kraków 2007.
3. Trzcińska-Dąbrowska M. Korygowanie zaburzeń zachowania dzieci nadpobudliwych psychoruchowo i agresywnych w grupie socjoterapeutycznej, Toruń 2004.
4. Kozaczuk F., B. Urban B., red., *Profilaktyka i resocjalizacja młodzieży*, Rzeszów 1997.
5. Nolting H., *Jak zachować porządek w klasie*, GWP, Gdańsk 2008.
6. Schaeffer K., *Jak przeżyć szkołę*, Gdańsk 2005.
7. Seweryńska M., *Uczeń z rodziny dysfunkcyjnej: przewodnik dla wychowawców i nauczycieli*, Warszawa 2004.
8. Speck O., *Trudności wychowawcze*, Gdańsk 2007.

Każdorazowo uaktualniana i przekazywana studentom.

Literatura uzupełniająca

1. Berne E., *W co grają ludzie*, Warszawa 1997.
2. Mikler-Chwastek A., Trudności w uczeniu się i zaburzenia zachowania występujące u małych dzieci. Warszawa 2017.
3. Cialdini R., *Wywieranie wpływu na ludzi*, Gdańsk 1996.
4. Gordon T., *Wychowanie bez porażek*, Warszawa 2007.
5. Knez R., Słonina W., *Saper, czyli jak rozminować agresję*, Kraków 2002.
6. *Krajowy Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przestępczości wśród Dzieci i Młodzieży 13.01.2004.*
7. MacKenzie R., *Kiedy pozwolić, kiedy zabronić*, Gdańsk 2002.
8. Moscovici S., *Psychologia społeczna w relacji ja-inni*, Warszawa 1998.
9. Maxwell R., *Dzieci, alkohol, narkotyki*, Gdańsk 1994.
10. Robertson, *Jak zapewnić dyscyplinę, ład i uwagę w klasie*, Warszawa 1998.
11. Sawicka K., red., *Socjoterapia*, Warszawa 1998.
12. Wybrane akty prawne.

Każdorazowo uaktualniana i przekazywana studentom.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Lidia Wawryk (ostatnia modyfikacja: 10-11-2019 00:22)

Wygenerowano automatycznie z systemu SyllabUZ